

Pri tej točki se je vnela dolga razprava, katere zaradi tesnega prostora ne moremo priobčiti. Omenimo le, da se je poslanec dr. Tavčar potezal zaboljšanje gmotnega stanja začasno nastavljenih učiteljev, poslanec g. kanonik Klun je pa zavračal poslanca g. prof. Šukljeta „o propalih dijakih“. V obče moramo pa, žal, priznati, da se je šolstvo in učiteljstvo le bolj napadalo, kakor pa zagovarjalo.

Za učiteljstvo in šolstvo se je potezal naj bolj g. deželni predsednik, ki je povdarjal, da dosežejo učitelji na Kranjskem prav dovoljne učne uspehe v šoli, navzlic temu, da je na Kranjskem nad 83000 šolskih otrok, a le 565 učnih moči, ko bi jih moralo pa prav za prav nad 800 biti, da zadostimo zakonu, ki predpisuje, da ne sme priti na jedno učno moč črez 80 učencev. Če jemljemo v poštev, nadaljuje g. deželni predsednik, še poldnevni pouk, pač ne moremo več zahtevati od učiteljev, kakor v istini storijo pri teh razmerah. (Istina je, da nikjer v Avstriji ni toliko šol s poldnevnim poukom, kakor na Kranjskem, ker ima le 69 šol celodnevni pouk, 252 šol pa poldnevni. Ured.)

Nekateri gg. poslanci so pozivljali merodajne kroge, naj bi se ne pretiravala šolska bremena, češ, da se v ljudstvu budi neka mržnja do šole. (? Ured.) Deželni predsednik g. baron Hein jim pa odgovarja, da so stroški za šolstvo neizogibni, ker še iz daleka nismo tam, kjer bi po zakonu morali biti.

Književnost.

„Matica Slovenska“ razposilja svoje knjige za l. 1893. Knjige so tri — krasen dar matičnim udom. 1. „Letopis“ za leto 1893. je uredil prof. Anton Bartel; obsega na 306 straneh pet znanstvenih razprav, bibliografijo slovensko in društvene vesti v preteklem letu. — 2. „Slovenska zemlja“. Druga knjiga te zbirke prinaša na 131 straneh iz peresa prof. S. Rutarja zgodovinski opis poknežene grofije goriske in gradiščanske. V berilo je vtisnjenih 12 lično izdelanih podob. Vsak Slovenec, zlasti pa vsak Goričan bo z zanimanjem čital izborno delo učenega pisatelja.

3. „Zabavna knjižnica“ VIII. zvezek. Ta obsaga III. in IV. del (konec) slovečega romana: „Z ognjem in mečem“ iz peresa slovečega Poljaka Sienkiewicz-a. Krasno tiskano knjigo diči veliko podob, ki predočujejo važnejše prizore romana. Velike knjige moremo biti zares veseli, da moremo „Matici“ le častiti, ker je svojim udom poklonila sloveče leposlovno delo.

„Slovenska Matica“ kaj vrlo napreduje, bodisi gledé na svoje delovanje ali gledé na svoj gmotni stan; vender mislimo, da bi se lahko še več storilo, ko bi vse razumništvo slovensko podpiralo to vrlo naše slovstveno društvo, kajti med člani pogrešamo še marsikoga izobraženca — marsikoga ljudskega učitelja — da postane matičar. Zato ta prvi naš slovstveni zavod kar najtopleje priporočamo vsem zavednim slovenskim učiteljem. Letnina znaša 2 gld. Iz prijaznosti posreduje za učitelje tudi naše uredništvo, oziroma upravnništvo.

Več o zgoraj imenovanih knjigah v jedni prihodnjih številkih.